

MAINIOT MATERIAALIT - opettaja

Tervetuloa Tekniikan museoon!

Opettajalle

Tekniikan museon Mainiot materiaalit –oppimispolku

Lue oppilaille tarina *Tekniikan museon hiippailevat esineet*. Jaa luokka neljän oppilaan ryhmiin. Muistuta oppilaita, että näissä ryhmissä he toimivat myös museossa.

Anna jokaiselle oppilasryhmälle oma huvitinaihe. Ryhmät piirtävät luonnoksen huvittimesta. Suunnittelutyössä on tärkeää pohtia, mistä materiaaleista huvitin valmistetaan. Ottakaa suunnitelmat mukaan museoon.

Viitekuva ohessa oppilaiden tehtäväsivusta.

MAINIOT MATERIAALI – oppilaat

Tervetuloa Tekniikan museoon Mainiot materiaalit – oppimispolulle!

Auttakaa museon kummitusta

Museon amanuenssi oli aivan oikeassa, museon kummitus on ikävystynyt. Se kaipaa uusia, ihmeellisiä huvittimia, sillä museon kaikki 50 000 esinettä ovat käyneet sille jo tutuiksi. (Eikä niihin museossa saa edes koskea!) Auttakaa kummitusta. Suunnitelkaa, ideoidkaa ja piirtäkää yhdessä kummitukselle uusi huvitin. Pohtikaa myös, mistä materiaaleista valmistaisitte huvittimenne.

Suunnitelkaa

- soitin
- peli
- lelu
- pelotin
- siivousväline
- tai jotakin muuta?

Pohtikaa ryhmässä miten huvitin huvittaa?
Mistä materiaaleista huvitin valmistetaan?
Ajatelkaa luovaasti ja vapaasti! Kummituksen huvittimessa kaikki on mahdollista!

Ottakaa oman ryhmän suunnitelma mukaan museolle.

Tekniikan museo - Viikintie 1 - 05600 Helsinki – puh. 09 – 72 88 44 0
www.tekniikanmuseo.fi

Tekniikan museo - Viikintie 1 - 00560 Helsinki - puh. 09 7288 440

www.tekniikanmuseo.fi

MAINIOT MATERIAALI – tarina

Tekniikan museon hiippailevat esineet

Myöhäisenä talvi-iltana Tekniikan museon konservaattori istuu museon kellarissa ja puhdistaa varovasti vanhaa, puista moottoripyöräkypärää. Työpäivä on venynyt pitkäksi, sillä *Päri-seviä prätkiä* –näyttelyn avajaispäivä lähestyy ja osa näytteille tulevista esineistä on vielä puhdistamatta. Konservaattori ottaa hetkeksi työhansikkaat kädestään ja hieroo ohimoitaan. Vielä pitäisi tarkistaa, että kypärän vanha maalipinta ei lohkeile ja rapise. Sitten esine on valmis siirrettäväksi näyttelyyn. Hän kohentaa silmälasejaan ja kääntää pöytälampan valokeilan lähemmäs kypärää. Hämärässä kellarissa valo ei tahdo väsyneille silmille millään riittää.

Yhtäkkiä konservaattorin valtaa kummallinen tunne: aivan kuin hän ei olisikaan kellarissa yksin. Aiheuttiko tunteen kenties jokin narahdus vai hetkellisen ilmavirran tuntu poskella? Konservaattori jää kuuntelemaan. Kuulostaa siltä, että joku tai jokin liikkuisi hiljaa kellarissa. Hän kääntyy ja katselee mietiskellen ympärilleen. Kellarissa säilytetään museoesineitä ja ensimmäiseen hyllyriviin on varastoitu puisia ja nahkaisia matkalaukkuja. Konservaattori on aivan varma, että hetki sitten kaikki laukut olivat hyllyllä. Nyt yksi laukuista on lattialla selällään kansi auki.

Konservaattori miettii hetken: esineiden säilyttämisessä ollaan yleensä hyvin huolellisia, mutta laukku on varmasti työnnetty hyllyyn kiireessä ja se on päässyt keikahtamaan lattialle. Hän nousee ja tutkii laukkuun tulleita mahdollisia kolhuja. Laukku on kaikeksi onneksi säilynyt ehjänä, konservaattori nostaa sen takasin hyllylle ja palaa työpöytänsä ääreen. Hetken kuluttua hän nostaa katseensa työn alla olevasta kypärästä: Miksei putoamisesta kuulunut mitään rysähdyistä? Hän nousee ja palaa hyllylle uudelleen. Hylly on tyhjä, matkalaukku on hävinnyt.

Nyt konservaattori pelästyy toden teolla. Hän on varma, että kaikki muut museon työntekijät lähtivät jo monta tuontia sitten ja ulko-ovet olivat tähän aikaan illasta varmasti lukittuna. Oliko joku varas voinut livahtaa museoon sulkemisaikaan? Oliko varas ajatellut täyttää laukun joillain arvokkaammilla museoesineillä? Mutta miten oli mahdollista, että laukun pihistäminen oli onnistunut niin hiljaa ja huomaamatta? Hän seisoo hetken neuvottomana hyllyn vieressä. Kellarissa ei taskussa oleva matkapuhelinkaan toimi ja poliisin hälyttäminen veisi liikaa aikaa. Jotenkin varkaus on kuitenkin

MAINIOT MATERIAALI – tarina

estettävä. Konservattori ottaa käteensä vanhan rottinkisen suksisauvan ja lähtee hiipimään hiljaa käytävää pitkin yhä syvemmälle kellariin. Museoesineiden tummat siluetit näyttävät aavemaisilta.

Näyttelyyn vievällä ovella konservattori pysähtyy. Matkalaukku pilkistää esiin vanhojen näyttelytaulujen takaa, aivan kuin joku olisi yrittänyt piilottaa sen kiireessä. Hän ottaa oven vierestä naulasta taskulampun ja suuntaa valokeilan hyllyrivien väleihin. Ketään ei näy missään. Konservattori nostaa matkalaukkua. Se ei enää ole tyhjä, varas on piilottanut laukkuun jotakin. Konservattori siirtää lukon painikkeita varovasti ja nostaa kantta. Hän tuijottaa laukun sisältöä tyrmistyneenä. Laukkuun on pakattu siististi museoesineitä, mutta ne eivät ole enää entisellään. Konservattori nostaa esiin muoviset kemistin suojalasit, joiden linssihin on maalattu kaikki sateenkaaren värit, vanhan konevispilän, jonka vatkaimiin on kiinnitetty erivärisiä kangassuikaleita ja puhelimen luurin, joka kuulokkeeseen ja mikrofoniin on liimattu vierä vieren pieniä helmiä. Mitä ihmettä on tapahtunut? Kuka on turmellut museoesineet ja miksi?

(Oppilaat kertovat hyviä ehdotuksia.)

Seuraavana päivänä konservattori puhdistaa esineitä museon amanuenssin kanssa. Amanuenssi kuuntelee konservattorin kertomusta ja palauttaa tämän mieleen vanhan tarinan:

– Muistatko, että jo vuosien ajan museossa ovat valot syttyneet ja sammuneet kuin itsestään? Välillä ovet ovat avautuneet ja sulkeutuneet, vaikka niiden läpi ei kukaan kulkisikaan. Tarinan mukaan sata vuotta sitten, kun museon rakennuksissa toimi vielä Helsingin vesilaitos, vedensuodatushallissa työskennellyt teknikko olisi saanut surmansa valokaaresta, joka syntyi pumppuaseman sähköpääkeskuksessa tapahtuneesta oikosulusta. Tämän tyyliset työtapaturmat eivät olleet vuosisadan alussa mitenkään mahdollisia, sillä työturvallisuus ja sähkölaitteet eivät olleet nykyisellä tasolla. Kuolemastaan suivaantunut haamu on jäänyt vaeltamaan laitoksen rakennuksiin ja muistuttaa olemassaolostaan aina tietyin väliajoin. Valojen sammuttelun ohella käytävillä ja portaikossa kaikuvat ontot askeleet. Mitään pahaa ei kummitus kuitenkaan halua, joten kävijöiden ei sitä tarvitse pelätä.

– Mutta mitä ihmettä haamu on puuhannut, kun se on koristellut museoesineitä?, konservattori ihmettelee.

– Ehkä se on ikävystynyt. Sehän on asunut näissä rakennuksissa jo sata vuotta. Se on varmasti tutkinut jo moneen kertaan kaikki paikat ja kaipaa uusia esineitä, amanuenssi ehdottaa.